

2.1.3 Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet

Kaupunginvaltuuston konserniyhteisöille asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti.

Valtuusto edellytti talousarviossa, että kaikkien konserniyhteisöjen tulee omalla toiminnallaan tukea kaupungin strategian toteutusta. Valtuusto asetti kaikkia konserniyhteisöjä koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi Kuopion kaupungin työllisyyden tukemisen sekä resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttamisen.

Konserniyhteisöt ovat raportoineet edistävänsä työllisyyden tukemisen tavoitetta mm. tarjoamalla kesätyöpaikkoja ja mahdollisuuksia opinnäytetöihin. Konserniyhteisöistä mm. Niiralan Kulma Oy ja Kuopion Opiskelija-asunnot Oy työllistävät kiinteistöihin liittyvissä erilaisissa huolto-, korjaus- ja kunnossapitotoimissa Kuopion alueen yrityksiä merkittävästi. Konserniyhteisöjen investoinnit kasvattavat alueen työllisyyttä.

Niiralan Kulma Oy on mukana Taitopaja 2020 -hankkeessa, jossa valmennetaan ja ohjataan pitkäaikaistyöttömiä ja nuoria työelämään. Savonia amk:sta valmistuneet työllistyvät suurelta osin maakuntaan. Mestar Oy:llä on työvalmennusyksikkö, jonka toiminnan keskiössä on ollut eri syistä vaikeasti työllistyvien ihmisten tilanteen parantaminen. Yksikköä kehitetään yhteistyössä kaupungin työllistämisyksikön kanssa.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteutumista konserniyhteisöt raportoivat huomioivansa mm. tekemisensä tuotantoratkaisuissa, joissa hyödynnetään esim. biokaasua lämpönä ja sähkönä, korvataan vanhentunutta tekniikkaa energiatehokkaammilla ja vedenkulutusta vähentävillä ratkaisuilla. Hiilijalanjäljen laskenta sekä erilaiset ympäristöjärjestelmät auttavat näitä toteuttaneita yhtiöitä kohdentamaan toimenpiteitä siten, että päästöjä voidaan nykytasolta leikata pienemmäksi ja päästönlähteisiin vaikuttaa systemaattisesti. Hiilineutraaliustavoitteisiin sitoudutaan vahvasti. Ruokahävikistä saadaan entistä tarkempaa raportointia. Fossiilittomiin ajoneuvoihin investoidaan ja tekijää käytetään myös kilpailutusten laatupisteytyksissä.

Yhtiökohtaisten tavoitteiden toteutuminen ja taloutta kuvaavat mittaritiedot ovat tarkemmin seuraavissa taulukoissa.

Kuopion Energia Oy konserni

Tehtävä: Tukkusähkön ja kaukolämmön myynti, sähkön ja lämmön tuotanto sekä sähkön siirto

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Konsernin liikevaihto oli 111,8 milj. euroa, ollen edelliseen vuoteen verrattuna 24,4 milj. euroa enemmän. Vuosi oli lähihistoriaan verrattuna kylmä. Lisäksi sähkön pörssihinta oli poikkeuksellisen korkealla koko vuoden. Kuopion Energia Oy investoi 6,4 milj. euroa ja Kuopion Sähköverkko Oy investoi 5,8 milj. euroa. Kaikki konsernin investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella. Kaukolämpöä myytiin 1.016 gigawattituntia (GWh), mikä on 16 % enemmän kuin edellisvuonna. Sähköenergiaa myytiin tukku- ja tasesähkömarkkinoille yhteensä 377 GWh, mikä on 43 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Sähköä siirrettiin asiakkaille 620 GWh, eli 6,1 % edellisvuotta enemmän.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Konsernin liikevoitto oli 30,7 milj. euroa ja se on 16,5 milj. euroa tavoitetta parempi. Korkeiden tuotantomäärien vuoksi polttoainemenekki ylitti budjetin ja myös polttoaineiden hinnat olivat nousussa. Päästöoikeudet alittivat budjetin 0,2 milj. eurolla. Onnistuneen sähköntuotannon ja päästöoikeuksien riskienhallinnan ansiosta vuoden 2021 loppupuoliskon historiallisen korkea sähkön hintataso saatiin hyödynnettyä maksimaalisesti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Päästöoikeuksien ja polttoaineiden hintojen nousu alkavat konkretisoitumaan tulokseen vaikuttavasti. Juuri alkanut Ukrainan sota vaikuttaa laajasti Euroopan energiemarkkinoihin. Vaikutusten suuntaa ja suuruutta energian ja päästöoikeuden hintaan on juuri nyt erittäin vaikea ennustaa. Sähkömarkkinalain muutokset astuivat voimaan 1.8.2021. Muutosten seurauksena verkkoyhtiöiden sallittu tuotto laskee merkittävästi vuodesta 2022 alkaen.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	91,7	87,4	91,0	111,8
Tuloutus omistajalle	M€	9,6	10,4	9,0	8,9
Käyttökate-%	%	49,2	44,1	30,0	45,1
Omavaraisuusaste	%	26,8	27,9	29,0	31,0

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	91,7	87,4	111,8
Investoinnit M€	30,6	23,8	12,2
Myynti kaupungille M€	6,6	5,6	6,9
Takaukset kaupungilta M€	68,1	61,8	55,3
Kaupungilta saadut lainat M€	125,1	123,1	119,1
Tilikauden tulos M€	14,3	8,5	18,9
Osingot ja korot kaupungille M€*	9,6	10,4	8,9
Henkilöstölukumäärä 31.12. (sis. määräaikaiset)	146	126	133

*Oletus: maksetut osingot ko. vuonna edellisen vuoden tuloksesta
Sisältää myös pääomapalautuksen 1,6 M€ ja takausprovisiot

Kuopion Vesi Oy

Tehtävä: Toimittaa asiakkailleen hyvää talousvettä ja huolehtii viemäriveresien poisjohtamisesta ja käsittelystä.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 86 %, Siilinjärven kunta 14 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Vuonna 2021 korjattiin Kuopion Vesi Oy:n liiketoimintakaupan yhteydessä tapahtunut virhe, minkä johdosta Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin omistussuhteita jouduttiin muuttamaan.

Siilinjärvellä havaittiin heinäkuussa talousveden saastuminen, minkä vuoksi Siilinjärven kirkonkylän vedenjakelualueelle annettiin talousveden keittokehoitus ja talousvettä aloitettiin desinfioidaan kloorilla. Veden saastuminen johtui vedenottamalla olevan vesisäiliön kansirakenteen vuodosta, josta säiliöön pääsi vuotamaan sadevettä. Häiriöstä aiheutui yhtiölle kustannuksia noin 160.000 euroa ja asiakkaille maksettujen korvausten kokonaissumma oli noin 24.000 euroa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Tilikauden liikevaihto oli 31,8 milj. euroa. Liikevaihto oli noin 0,24 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa. Käyttökustannukset olivat 14,8 milj. euroa. Käyttökustannukset olivat noin 0,6 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa.

Investoinnit olivat 12,7 milj. euroa. Talousarviossa oli varattu investointeihin 13,4 milj. euroa. Investointeista vesihuoltoverkoston rakentamiseen käytettiin 7,4 milj. euroa, laitosrakentamiseen 5,1 milj. euroa sekä hallinnon ja suunnittelun investointeihin 0,2 milj. euroa. Saneerauksen osuus investoinneista oli 59,6 %. Talousarviossa investointeihin arvioidusta kokonaissummasta jäi käyttämättä 0,8 milj. euroa. Poistoeron lisäystä kirjattiin 1,7 milj. euroa ja tilikauden tappio oli noin 0,8 milj. euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön omavaraisuusaste on alhainen ja yhtiön velkamäärä on suuri, mutta vesihuoltotoiminta on vakaata ja yhtiön tuloksentekevyyden arvioidaan pysyvän vakaana vuonna 2022.

Tärkeimpiä lähitulevaisuuden tehtäviä ovat toimintaprosessien kehittäminen, yhtiön tehokkuuden parantaminen sekä omaisuudenhallinnan kehittäminen.

Yhtiön investointitaso on korkea. Vaikka vesihuoltoverkoston uudisrakentaminen on edelleen suurta, myös verkostojen saneeraukseen on investoitava. Vesihuoltotoiminnan toimintavarmuudesta huolehtiminen on tärkeää.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	Yhtiön toiminta käynnistyi 1.1.2020	30,0	31,0	31,8
Tuloutus omistajalle, korot	M€		4,3	4,4	4,4
Henkilöstön työhyvinvointi, sairaspot.	pw/htv		8,5	6,0	16,1
Asiakastyytyväisyys	(4-10)			8,5	8,5

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€		30	31,8
Investoinnit M€		11,6	12,6
Myynti kaupungille M€		1	1,2
Kaupungilta saadut lainat M€		125,4	123,7
Tilikauden tulos M€*		-1,06	-0,8
Osingot ja korot kaupungille M€		4,25	4,4
Henkilöstöluvumäärä 31.12. (sis. määräaikaiset)		97	93

Järviseudun Työterveys Oy

Tehtävä: tuottaa laadukkaat työterveyshuoltopalvelut omistajilleen ja järjestämistä vastuu mukaisesti alueen yrityksille

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 60,4 %, PSSHP 18 %, Siilinjärvi 12 %, Varkaus 9 %, Tuusniemi 0,2 %, Kuopion Vesi Oy 0,2 %, Mestar Kuopio 0,2%

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Vuosi 2021 oli koronapandemian takia toiminnaltaan poikkeava. Koronarokotuksia, koronanäytteenottoa ja koronajäljitystä tehtiin runsaasti sekä PSSHP:n että Kuopion kaupungin pyynnöstä. Muuta työterveyshuolto-toimintaa kehitettiin aktiivisesti, esimerkiksi raportoinnin ja digitaalisten palveluiden osalta. Vuonna 2021 Varkauden ja Siilinjärven toimipisteet muuttivat uusiin tiloihin. Liikevaihto oli jonkin verran budjetoitua korkeampi, 9,5 milj. euroa, ja tilikauden voitto hiukan yli tavoitetason 0,5 milj. euroa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Tilikauden tulos laski merkittävästi, sillä henkilöstömäärää kasvatettiin ja esimerkiksi koronarokotuksiin varauduttiin suuremmalla volyyymilla kuin lopullinen tarve oli. Myös koronanäytteenotossa kapasiteettia on vaikea mitoittaa vastaamaan vaihtelevaa kysyntää. Henkilökunnan poissaoloja oli merkittävästi enemmän kuin edellisinä vuosina, huolimatta henkilöstökyselyssä arvioidusta työhyvinvoinnin parantumisesta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2022 näkymät ovat valoisat, resurssit ovat hyvät ja palvelujen kehittäminen jatkuu hyvässä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Hyvinvointialueen työterveyshuoltopalvelutuotantoon valmistaudutaan.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	8,4	9,8	8,0	9,5
Tilikauden tulos	M€	0,8	1,2	0,3	0,5
Omavaraisuusaste	%	56,7	68	55,0	72,8
Asiakastyytyväisyys	(4-10)	ei mitattu	8	9	v. 2022

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	8,4	9,8	9,5
Investoinnit M€	0,1	0,1	0,2
Myynti kaupungille M€	3,2	4,33	4,08 (koko konsernille 5,1 M€)
Tilikauden tulos M€	0,8	1,2	0,5
Osingot ja korot kaupungille M€	0	0	0
Henkilöstöluvumäärä 31.12.	74	79	92, (htv 69)

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan koulu- ja päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Yhtiön toiminta ollut jatkunut normaalisti. Rajalan koulu- ja päiväkotikiinteistön laajennushanke jatkui tilikaudella ja hankkeesta kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin n. 2,5 milj. euroa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia poikkeamia. Yhtiön taloustilanne on varsin hyvä, eikä ennakoiviin toimenpiteisiin ole tällä hetkellä tarvetta

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Rajalan koulu- ja päiväkotikiinteistön laajennushanke valmistuu vuonna 2022. Keväällä 2022 aloitetaan Hiltulanlahden laajennushankkeen rakennustyöt. Laajennus toteutetaan vuosien 2022–2023 aikana. Laajennuksessa kouluun rakennetaan noin 150 oppilaan perusopetustilat eli tilat kuudelle opetusryhmälle. Laajennuksen koko on noin 650 kerrosneliometriä ja kustannusarvio 2,1 milj. euroa.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	0,8	1,0	0,8	1,0
Tilikauden tulos	M€	0	0	0	0

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	0,8	1,0	1,0
Investoinnit M€	10,0	0,0	2,5
Takaukset kaupungilta M€	69,0	67,6	66,0

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Tehtävä: Ylläpitää kiinteistöä

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olennaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Yhtiön toiminta on jatkunut normaalisti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia poikkeamia. Yhtiön toiminnassa tilikaudella on huomioitu tulevan stadionhankkeen eteneminen esimerkiksi kiinteistöyhtiön rahoituksessa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevan stadionhankkeen toteutuessa olemassa oleva kiinteistöyhtiö tullaan ajamaan alas. Tämän osalta tilikaudella 2022 suoritetaan yhtiön purkamisen mahdollistavia toimenpiteitä.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	0,4	0,4	0,4	0,4
Tilikauden tulos ennen veroja	M€	0,1	0,1	0,1	0,06

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	0,4	0,4	0,4
Myynti kaupungille M€	0,4	0,4	0,4
Takaukset kaupungilta M€	2,5	2,2	2,0
Tilikauden tulos M€	0	0,1	0,06

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Tehtävä: ylläpitää omistamiaan päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 87,29 %

Olennaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Yhtiön toiminta on jatkunut ennallaan.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia toiminnallisissa tavoitteissa. Taloudelliset tavoitteet toteutuneet hoitoylijäämän pienentämiseksi.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön toiminta jatkunee lähitulevaisuudessa ennallaan.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Tilikauden tulos	M€	0	0	nollatulos	-0,02

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	0,3	0,3	0,2
Takaukset kaupungilta M€	1,4	1,1	0,8
Tilikauden tulos M€	0	0	-0,02

Kuopion Pysäköinti Oy

Tehtävä: Harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa ja liiketilojen vuokrausta

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olennaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Koronapandemia vaikutti yhtiön toimintaan vuonna 2021 tammikuusta kesäkuun puoleen väliin asti siten, että pysäköinnin kävijämäärät olivat normaalia alhaisemmat ja tämä heikensi taloudellista tulosta. Kesäkuun puolesta välistä joulukuun loppuun kotimaan matkailun lisääntyminen ja koronapandemian rauhoittuminen vaikutti positiivisesti pysäköintimääriin. Heinäkuussa 2021 Toriparkissa tehtiin kaikkien aikojen pysäköintiennätys, yli 71 000 pysäköintiä kuukaudessa. Vuonna 2021 Kuopion Pysäköinti Oy ylsi historiansa parhaimpaan taloudelliseen tulokseen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Yhtiö teki budjetoitua paremman tuloksen vuonna 2021.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2022 yhtiö rakennuttaa Savilahteen (P-Sarastuskaari) 600 autopaikkaisen pysäköintilaitoksen.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	3,7	3,0	3,7	3,5
Tilikauden tulos	M€	-0,1	-0,5	0,1	-0,03
Omavaraisuusaste	%	85,1	86,8	85,1	87,8

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	3,7	3,0	3,5
Investoinnit M€	0,2	0,1	0,1
Takaukset kaupungilta M€	6,1	6,1	6,1
Tilikauden tulos M€	-0,1	-0,5	-0,03
Henkilöstölukumäärä 31.12.	7	7	6

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olennaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Koronavirustilanne näkyi yhtiön toiminnassa edelleen vuoden 2021 aikana, asuntojen kysyntä oli menneenä vuonna ns. normaalia vuotta matalampi. Alkuvuoden ja kevään 2021 aikana vaihto-opiskelijoita ei tullut paikallisiin korkeakouluihin opiskelijavaihtoihin käytännössä laisinkaan, ainoastaan murto-osa normaalista määrästä. Asuntojen käyttöaste koko vuonna oli 90,5 %, edellisenä vuonna sen ollessa 87,1 %. Käyttöasteessa on mukana huoneistoremonttien aiheuttama tyhjäkäynti. Talousarviossa käyttöastetavoite oli 93 %.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy ja Suomen Yliopistokiinteistöt Oy allekirjoittivat kesäkuussa 2021 maanvuokrasopimukset kahdesta tontista, jotka sijaitsevat Savilahden kampusalueella. Tonttien käyttöön liittyvien erinäisten epäselvyyksien vuoksi hankkeen aloitus on viivästynyt alkuperäisestä suunnitellusta aikataulusta. Hankkeen urakkakilpailutus on tarkoitus toteuttaa kevättalven 2022 aikana siten, että työmaa ehtisi käynnistää toimintansa vielä vuoden 2022 aikana. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on myöntänyt korkotukilaina- ja avustusvaraukset noin 265 asunnon rakentamiseksi Savilahteen. Kolmen vanhan asuntokohteen uudelleenrakentaminen jatkui vuoden 2021 aikana suunnitellusti. Taivaanpankontien kohde valmistui helmikuussa 2021 ja Ahkiotien kohde huhtikuussa 2021. Minna Canthin kadun kohteen rakennustyöt ovat edenneet siten, että kohde valmistuu aikataulun mukaisesti kesällä 2022.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Koronaviruksen vuoksi yhtiön liikevaihto sekä asuntojen käyttöaste toteutuivat vuonna 2021 budjetoitua pienempinä. Tilikauden tuloksen osalta yhtiö pääsi tavoitteeseensa eli nollatulokseen. Asuinneliövelka pieneni tilikauden loppuun mennessä reilusti alle tavoitteena olleen 779 €/asm²:n, ollen lopulta 684 €/asm².

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön tulevaisuuden näkymät ovat vakaat. Yhtiön harjoittama kiinteistöjen vuokraustoiminta on taloudellisesti kannattavalla tasolla. Keskeiset taloudelliset tunnusluvut ovat olleet hyvällä tasolla viimeisten vuosien ajan ja niiden odotetaan pysyvän hyvällä tasolla myös jatkossa.

	Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto		M€	10,5	9,7	10,7	10,7
Tilikauden tulos		M€	0	0	0	0
Käyttöaste		%	92,4	87,1	93,0	90,5
Asuinneliövelka		€/asm ²	677	727	779	684

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	10,5	9,7	10,7
Investoinnit M€	1,6	9	4,1
Takaukset kaupungilta M€	10,8	8,8	5,7
Osingot ja korot kaupungille M€ (maksetut takausprovisiot lainoista)	0,1	0,1	0,1
Henkilöstöluvumäärä 31.12.	19	16	15

Nykyinen asuntokanta ei täysin vastaa opiskelijoiden kysyntää asuntotyypeiltään eikä sijainneiltaan, mikä näkyy asuntohakemusten määrässä, asuntovaihtojen määrässä sekä alentuneena asuntojen käyttöasteena. Tulevaisuudessa kiinteistökantaa tullaan kehittämään ja siirtämään tulevalle kampusalueelle sekä muille opiskelijoiden suosimille alueille niin, että se vastaisi mahdollisimman hyvin kysyntää. Lisäksi vanhoihin kohteisiin tullaan tekemään ylläpitoremontteja, olemassa olevan kiinteistökannan laadun varmistamiseksi. Näiden toimenpiteiden avulla käyttöasteen odotetaan nousevan hyvälle tasolle.

Niiralan Kulma Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Asuntokannan vanhenemisesta aiheutuva laaja korjaustoiminta sekä asumisen laatuvaatimusten kasvu yhdessä lisääntyneen kilpailun ja sosiaalisin perustein tehtävän asukasvalinnan kanssa asettaa käyttöasteelle haasteita, ja se jäi 96,7 % tasoon (tavoite 97,5 %). Kiinteistökantaa sopeutettiin edelleen markkinatilanteeseen ja kuusi kiinteistöä myytiin Kuopiosta. Rakennuttamistoiminta etenee suunnitellun mukaisesti. Kiinteistö-KYS Oy:n ja Vapaarahoitteinen-KYS Oy tytäryhtiöiden fuusio eteni suunnitellusti. Yhtiöiden toiminta jatkui ennallaan vuoden loppuun Niiralan Kulman tytäryhtiönä ja niiden taseet yhdisteltiin Niiralan Kulman taseeseen 31.12.2021 tytäryhtiösulautumisen myötä. Yhtiöistä on tehty omat lopputilitykset toimintakertomuksineen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Sulautumisesta aiheutui 16,1 milj. euroa fuusiotappiota ja kirjanpidon tulos tilikaudelta 2021 jäi lähes 9,6 milj. euroa negatiiviseksi. Operatiivinen tulos (ilman kiinteistömyyntejä sekä fuusiotappiota) jäi sekä budjetoidusta että edellisestä vuodesta lisääntyneistä muuttokorjauksista sekä niihin liittyvistä saamatta jääneistä vuokrista johtuen. Yhtiön kilpailuetuna on kohtuuhintaiset vuokrat. Kiristyneessä kilpailutilanteessa vuokrankorotuksia tehtiin maltillisesti. Korjauksiin käytettiin aikaisempina vuosina kerättyjä varoja.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tytäryhtiöiden sulautumisen myötä Nikun asuntomäärä kasvoi 1 251 asunnolla noin 7 000 asuntoon sekä noin 2 100 asukkaalla noin 12 000 asukkaaseen. Kiinteistökannan kehittämistä jatketaan kiinteistösalkutuksen mukaisesti ja yhtiön toimintoihin soveltumattomien kiinteistöjen pitämistä harkitaan kohdekohtaisesti. Rakentamisen ja korjausten hinnat ovat nousussa materiaalien hintojen noustessa koronan aiheuttamista saatavuusongelmista johtuen. Käyttöasteen ja kiinteistöjen laadun pitäminen korkealla sekä lainakannan ja korjausvelan hallinta ovat edelleen yhtiön tulevaisuuden tärkeimpiä painopistealueita. Korjauksiin käytetään aikaisempina vuosina kerättyjä varoja. Käyttöasteen kohentamiseen tähtäviä toimenpiteitä on käynnistetty sekä kohdekohtaisella tarkastelulla että remontointiprosessin läpimenon sujuvoittamiseen tähtäävillä parannuksilla. Rahoituksen saatavuus pysyy hyvänä ja kassatilanne vahvana.

Huom! Ilman Kiinteistö-KYS Oy:n lukuja, erikseen ilmoitettu Ki-Kys ja Vap-rah Kys luvut omissa sarakkeissaan.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021	Toteuma 2020 Ki-Kys	Toteuma 2021 Ki-Kys	Toteuma 2020 Vap-rah Kys	Toteuma 2021 Vap-rah Kys
Tilikauden tulos ennen tilinpäätös siirtoja ja veroja*	ME	3	1,5	> 0	-8,5	1,1	0,49	-0,16	0,23
Käyttöaste	%	96,8	97,3	97,5	96,7	98,9	96,5	99,8	99,23
Asuinneliöveika	€/as m ² max	572	592	<585	570	429,25	415,33	971,5	1038,94
Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokrausntoyhteisöjen toimenpideohjelma (parannus vuoden 2015 tasosta)	%	2,8	5,1	> 5,5	5,2	-	-	-	-

* 2018-2019: ilman kiinteistöjen myyntituottoja

Koti Kuntoon remontit kirjattu suoraan tulokseen, tulosvaikutus

0,4 ME 1,7 ME 2,75 ME 2,5 ME

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021	TP 2020 Ki-Kys	TP 2021 Ki-Kys	TP 2020 Vap-rah Kys	TP 2021 Vap-rah Kys
Liikevaihto ME	45,8	44,01	44,1	9,3	8,28	0,41	1,67
Investoinnit ME	14,5	22,5	18,1	10,1	0	-10,1	0
Myynti kaupungille ME	2,9	2,9	3	0	0	0	0
Takaukset kaupungilta ME	36,9	35	32,7	5,8	3,49	10,8	10,8
Kaupungilta saadut lainat ME	0,1	0,1	0,1	1,6	1,34	0	0
Tilikauden tulos ME	0	0	-9,6	0	0	-0,13	0,11
Osingot ja korot kaupungille ME	0,1	0,1	0,1	0,1	0,06	0	0,02
Henkilöstökumäärä 31.12.	153	151	148	9	10	0	0

Savonia-ammattikorkeakoulu oy

Tehtävä: ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51 %, Varkauden kaupunki 22,28 %, Iisalmen kaupunki 22,76 %, Kiuruveden kaupunki 3,96 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Vuonna 2021 Savoniassa uusia opiskelijoita otettiin kaikkiaan 34 suomenkieliseen amk-tutkinto-ohjelmaan, joita päiväkouluksia oli 23 ja monimuotokouluksia 11. Uusia opiskelijoita suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissä aloitti kaikkiaan 1758. Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin kaikkiaan 1031, joista 73 % tavoiteajassa.

Savonian henkilöstömäärä on keskiarvona ja vastaavasti henkilötyövuosina laskettuna kasvanut vuoden aikana noin 10 henkilön ja henkilötyövuoden verran. Erityisesti opetus- ja TKI-henkilöstön osalta henkilöstömäärä on kasvanut tasaisesti koko tarkastelukauden (2018-2021) ajan. Savonia on kehittänyt määrätietoisesti johtamista ja esihenkilötoimintaa käyttäen viitekehystenä Great Place to Work -työkalua. Haastavasta korona-ajasta huolimatta henkilöstö kokee Savoniassa työn olevan merkityksellistä ja 89 % henkilöstöstä kokee, että Savonia on hyvä työnantaja. Uudistimme GPTW -sertifikaatin kolmatta kertaa peräkkäin.

Talousarviossa vuodelle 2021 liikevaihdon märkeksi arvioitiin 54,7 miljoonaa euroa. Tilivuoden toteutunut liikevaihto oli 56,6 milj. euroa. Koronan vaikutus on aiheuttanut Savoniale merkittävän taloudellisen riskin. Koronasta huolimatta koulutus, TKI-toiminta ja osa liiketoiminnasta voitiin toteuttaa suunnitelmien mukaisesti. Savonian kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat kaikki hyvällä tasolla.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Opintonsa keskeyttäneiden määrä nousi vuonna 2021 edellisestä vuodesta 37 % ollen yhteensä 593. Suhteellisesti kasvu oli suurinta matkailu- ja ravitsemisalalla, määrällisesti eniten opintojen keskeytyksiä tapahtui tekniikan alalla. Suurin osa keskeytyksiä tapahtuu opintojen alkuvaiheessa kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana, tässä ryhmässä myös kasvu edellisestä vuodesta oli suurinta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2022 on Savonian 30-vuotisjuhluvuosi, joka näkyi tammikuussa niin, että Savonia valaisi Puijon tornin Savonian pinkillä värillä. Vuoden aikana järjestetään erilaisia tapahtumia maakunnassa. Vuoden päätapahtuma on pääkumppanuus MTV:n kanssa Suomi Areenalla.

Savonia haki loppuvuodesta 2021 tietojenkäsittelyn ja tuotantotalouden koulutusvastuita ja sai siihen liittyvän positiivisen päätöksen opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Koulutukset alkavat vuonna 2023. Vuonna 2021 Savoniassa oli keskimäärin 7300 tutkinto-opiskelijaa.

Henkilöstömäärä on lisääntynyt ja vuodelle 2022 ennakoidaan henkilöstömäärän kasvuin jatkuvan edelleen.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	47	56,2	53,1	56,6
Omavaraisuusaste	%	85,9	87,3	85,0	89,9

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	47	56,2	56,6
Investoinnit M€	6	18,5	1,6
Tilikauden tulos M€**	1,4	1,9	6,6
Henkilöstölukumäärä 31.12.	511	513	544

** Vuoden 2020 osalta ei sisällä Opistotien myyntivoittoa

Servica Oy

Tehtävä: Tukipalveluiden tuottaminen omistajille

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 50,87 %, PSSHP 48,47 %, muut kunnat ja kuntayhtymät sekä konserniyhtiöt 0,66 %

Olellaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Liikevaihto toteutui 99,3 milj. euroa, joka on budjetoitua tasoa ja kasvoi edellisestä vuodesta 2,2 milj. euroa. Keskusvaraston liikevaihto on hiukan tasaantunut vuoden 2020 huipusta. Osin liikevaihdon hienoiseen laskuun on vaikuttanut suojaintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen laskeminen ja osin suojaintarvikkeiden myyntivolyymien pienenemisestä, kun asiakkaiden suojaintarvikkeiden tarve on pienentynyt. Ruokapalvelujen liikevaihto on kehittynyt budjetoidusti.

Vuoden 2019 tasolle ei olla ruokapalvelujen liikevaihdossa edelleenkään ylletty johtuen suurimmalta osin koronarajoitusten vaikutuksesta henkilöstöravintoloiden toimintaan. Koronan vaikutukset näinä kahtena koronavuonna ovat näkyneet Servicassa ruokapalvelujen liikevaihdossa negatiivisena kehityksenä ja keskusvaraston sekä laitoshuollon liikevaihdossa positiivisena kehityksenä. Asiakasyhteistyö on ollut korona-aikaan hyvin tiivistä ja olemme pyrkineet varmistamaan terveysturvalliset tilat ja huolehtimaan palvelutuotannon jatkuvuudesta tässä haasteellisessa tilanteessa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Tilikauden tulos 1,5 milj. euroa toteutui hiukan budjetoitua suurempana. Liikevaihto per tehty työpanos -tunnusluvun osalta jäimme tavoitteesta, joka johtui keskusvaraston liikevaihdon osuuden pienenemisestä kokonaisliikevaihdosta. Tilaajatyytyväisyyskyselyssä tyytyväisyys Servican palveluihin arvioitiin hyvälle tasolle, mutta tavoitteesta jäätiin.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Servican tavoitteena on vuoden 2022 aikana valmistautua hyvinvointialueiden syntyyn aktiivisella yhteydenpidolla muutosta valmisteleviin organisaatioihin sekä valmistautumalla sisäisesti eri skenaarioihin ja suunnitelmalla toimintamallit kuhunkin skenaarioon. Näin Servica pyrkii varautumaan tilanteeseen, jossa osa kuntien palveluista siirtyy hyvinvointialueille, ja sairaanhoitopiirit kokonaisuudessaan siirtyvät osaksi hyvinvointialuetta 1.1.2023. Mikäli hyvinvointialueen tukipalvelut tuotetaan Vaten esityksen mukaisesti 1.1.2023 alkaen tarkoittaa se Servican toiminta-alueen laajenemista kaikkien palvelujen osalta koko Pohjois-Savon alueelle. Lisäksi näyttää todennäköiselle, että osa kunnista tulee siirtämään kouluaterioiden ja varhaiskasvatuksen aterioiden tuotannon Servicalle. Omistusjärjestelyjä tultaneen tekemään eräiden Pohjois-Savon kuntien kanssa liittyen palvelutuotannon siirtoihin Servicalle.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Tilikauden tulos	M€	1,2	1,7	1,4	1,5
Liikevaihto/tehty työpanos (HTV3) kasvaa 0,5 % vuodesta 2020	t€	89,9	108,2	107,2	105,5
Asiakastyytyväisyys	0-5	3,61	-	3,68	3,62
Laatupoikkeamat vähenevät vuodesta 2020	Kyllä/ei	-	76	Kyllä	96
Henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaot vähenevät vuodesta 2020	kalenteripäivää/henkilö	21,2	22,5	19,7	21,8

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€	89,3	97,1	99,3
Investoinnit M€	23,8	0,7	0,5
Myynti kaupungille M€	41	42,1	43,5
Kaupungilta saadut lainat M€	3,9	3,5	3,1
Tilikauden tulos M€	1,2	1,7	1,5
Osingot ja korot kaupungille M€	0,2	0,2	0,2
Henkilöstölukumäärä 31.12.	1 217	1163	1 207

Mestar Kuopio Oy

Tehtävä: Kaupunkiympäristön rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen tuottaminen Kuopio konsernille. Tavoitteena laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon lisäksi vastata osaltaan Kuopion kaupungin kokonaiselinvoiman lisäämisestä voimassaolevan strategian painopisteiden mukaisesti.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki ja konserniyhtiöt 99,94 %

Olennaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Vuosi oli Mestar Kuopio Oy:n ensimmäinen toimintavuosi ja vuoden aikana on rakennettu yhtiölle strategian runko, jonka keväällä 2022 aloittava uusi hallitus saa käsiteltäväkseen. Samalla linjataan yhtiön toimintaa kuluvalle valtuustokaudelle. Mestar saavutti Ekokompassi sertifikaatin ja Viksu Kuopio -tunnustuksen toimintavuoden aikana.

Yhtiön tuotannollisen toiminnan kehittämisen pääpaino oli rakentamisen tavoitehintaisen urakoinnin kehittämisessä yhteistyössä tilaajan kanssa. Tässä onnistuttiin hyvin niin laadullisilla kuin taloudellisilla mittareilla mitattunakin.

Tilikauden aikana yhtiö hankki omistukseensa Sansia Oy:n, Pohjois-Savon Monetra Oy:n, Servica Oy:n ja Järvisseudun Työterveys Oy:n osakkeita. Tilikauden aikana yhtiön osakkeita siirtyi Servica Oy:n ja Kuopion Energia Oy:n omistukseen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 32,7 milj. euroa ja toiminnan muut tuotot 0,2 milj. euroa. Talousarviosta poiketen yhtiön tilinpäätöksessä esitetään vain ulkoinen liikevaihto. Yhtiö teki ensimmäisenä toimintavuotenaan positiivisen tuloksen, 0,4 milj. euroa.

Liikevaihtotavoite ei toteutunut, mutta liikevaihdon laskun suhteessa laskivat myös eri toiminnalliset kululajit ja näin ollen taloudelliset tavoitteet tuloksen osalta ylitettiin hieman.

Toiminnallisesti keskeisenä tavoitteena oli saada selkeytettyä yhtiön rooli ja asema osana kaupunkikonsernia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevaisuuden tavoitteena on selkeyttää yhtiön roolia osana kaupunkikonsernia ja turvata näin riittävät taloudelliset toimintaedellytykset.

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Mittarin tavoitetaso 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	M€	Yhtiön toiminta		39,5	36,4*
Tilikauden tulos	M€	käynnistyi 1.1.2021		0,2	0,4

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	Toteuma 2021
Liikevaihto M€			36,4*
Investoinnit M€			0,5
Myynti kaupungille M€			32,1
Tilikauden tulos M€			0,4
Osingot ja korot kaupungille M€			0,26
Henkilöstönlukumäärä 31.12.**			187

*Sisältää myös sisäiset erät

** Vakituiset ja määräaikaisten henkilöt palveluksessa 31.12. Ei työllistettyjä tms.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tehtävä: järjestää jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito, kehitysvammaisten erityishoito, perusterveydenhuolto ja siihen kiinteästi liittyvä sosiaalitoimi sekä huolehtia laissa säädettyistä muista tehtävistä

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 55,86 %

Olenaiset yhtiötä koskevat tapahtumat vuonna 2021

Vuosi 2021 oli jatkuneen koronapandemian vaikutusten takia edelleen erittäin poikkeuksellinen. Pandemian vuoksi on jouduttu ylläpitämään varautumista eri virusvariantin aiheuttamisiin pandemian pahenemisaaltoihiin. Viruksen testaus ja näytteenotto sekä jäljitys ja eristystoimenpiteet ovat vaikeuttaneet toimintaa sekä kuluttaneet ylimääräisesti erityisesti henkilöstöresurssia. Tämä on myös yksi osatekijä erityisesti hoitohenkilöstön saatavuusongelmaan. Yhdessä näiden seikkojen vuoksi suunniteltu ei-kiireellinen hoito on kärsinyt ja sitä on jouduttu siirtämään tulevaisuuteen kiireellisen hoidon sekä koronan tieltä. Tästä huolimatta sairaalatoiminta on ollut vilkasta ja monella sektorilla saavutettiin koronaviruspandemiaa edeltävä toiminnan taso.

Työaikalain voimaan astunut muutos 2020 edellytti lääkäripäivystyksessä vuorokausilevon järjestämistä. Tämä aiheutti noin 30 uuden lääkärihakanssin tarpeen, joka päätettiin toteuttaa pääosin 2021 vuoden alusta alkaen.

Potilasvakuutuslain uudistuksen seurauksena päätettiin perustaa yliopistollisten sairaanhoitopiirien yhdessä omistama keskinäinen potilasvakuutusyhtiö, joka aloitti toimintansa vuoden 2021 alusta.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Kiinteistö-KYS Oy:n ja Vapaarahoitteinen-KYS Oy:n osakkeiden myynnistä syntyi myyntivoittoa 7,9 milj. euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri jatkaa osallistumistaan vuonna 2022 hyvinvointialueuudistukseen valmisteluun Pohjois-Savossa ja yhteistoiminta-alueella.